

2. DIE SAGE VON YĀGNAVALKJA UND DEM IHM MITGETHEILTEN VEDA (3, 5, 1—29).

पराशर उवाच ।

- यज्ञुर्वेदतरोः शाखाः सप्तविंशन्महामतिः ।
 वैशंपायननामासौ व्यासशिष्यश्चकार वै ॥ १ ॥
 शिष्येभ्यः प्रददौ ताश्च जगृह्णस्ते ऽप्यनुक्रमात् ।
 ५ याज्ञवल्क्यस्तु तस्याभूद्वह्मरातमुतो द्विज ॥ २ ॥
 शिष्यः परमधर्मज्ञो गुरवृत्तिपरः सदा ।
 ऋषिर्यो ऽद्य महामेरौ समाज्ञे नागमिष्यति ॥ ३ ॥
 तस्य वै सप्तरात्रे तु ब्रह्मकृत्या भविष्यति ।
 पूर्वमेवं मुनिगणैः समयो ऽभूत्कृतो द्विज ॥ ४ ॥
 10 वैशंपायन एकस्तु तं व्यतिक्रातवांस्तदा ।
 स्वस्त्रीयं बालकं सो ऽथ पदा स्पृष्टमघातयत् ॥ ५ ॥
 शिष्यानाह च भोः शिष्या ब्रह्मकृत्यापहं व्रतम् ।
 चरध्वं मत्कृते सर्वे न विचार्यमिदं तथा ॥ ६ ॥
 अथाह याज्ञवल्क्यस्तं किमेभिर्भगवन्दिजैः ।
 15 क्लेशितैरल्पतेजोभिश्चरिष्ये ऽहमिदं व्रतम् ॥ ७ ॥
 ततः क्रुद्धो गुरुः प्राह याज्ञवल्क्यं महामतिः ।
 मुच्यतां यत्नयाधीतं मत्तो विप्रावमन्यक ॥ ८ ॥
 निस्तेजसो वदस्येतान्यस्त्वं ब्राह्मणपुंगवान् ।
 तेन शिष्येण नार्थो ऽस्ति ममाज्ञाभङ्गकारिणा ॥ ९ ॥
 20 याज्ञवल्क्यस्ततः प्राह भक्त्यैतत्ते मयोदितम् ।
 ममाप्यलं त्वयाधीतं यन्मया तदिदं द्विज ॥ १० ॥
 इत्युक्त्वा रुधिराक्तानि सव्रपाणि यज्ञूषि सः ।
 कर्दपित्वा ददौ तस्मै ययौ च स्वेच्छया मुनिः ॥ ११ ॥
 यज्ञूष्यथ विसृष्टानि याज्ञवल्क्येन वै द्विज ।
 25 जगृह्णस्तिक्तिरा भूत्वा तैत्तिरीयास्तु ते ततः ॥ १२ ॥
 ब्रह्मकृत्याव्रतं चीर्णं गुरुणा चोदितैस्तु यैः ।
 चरकाध्वर्यवस्ते तु चरणान्मुनिसत्तम ॥ १३ ॥
 याज्ञवल्क्यो ऽपि मैत्रेय प्राणायामपरायणः ।
 तुष्टाव प्रयतः सूर्यं यज्ञूष्यभिलषंस्ततः ॥ १४ ॥
 30 याज्ञवल्क्य उवाच ।
 नमः सवित्रे द्वायाय विमुक्तेः सिततेजसे ।
 ऋग्यजुःसामभूताय त्रयीधामवते नमः ॥ १५ ॥